

Activiteiten- overzicht 2020

Inhoudsopgave

Inleiding Marianne Versteegh	03	Samenwerking & verbinding	31
		Nationale Dialoog Bouwcultuur	31
Covid-19	05	Beeldende kunst BKNL	33
Taskforce Culturele en Creatieve Sector	05	Solidariteitsavond	
Q&A Quarantaine + Arts	14	2 maart Platform Aanvang!	33
Erfgoedplatform tijdens corona	14	KUNSTEN2030	34
Tweede Kamer	15	Leden	35
Cultuurnota 2021 – 2024	15	Algemene Ledenvergaderingen	35
Tweede Kamerverkiezingen 2021	19	Nieuwe leden en opzeggingen	36
		Vriendenproef	37
Erfgoed	22	Bestuur en kantoor	38
Erfgoedplatform	22	Bestuur	38
BNG Bank Erfgoedprijs	22	Kantoor	39
		Codes	39
Europa	25	Communicatie	39
Europaplatform	25		
Acties en brieven	25		
Fair Practice Code	27		
Debat in de Tweede Kamer over			
de Fair Practice Code	28		
Fair Practice tijdens de coronacrisis	28		
Concretisering	29		
Publicatie: Prijs n.o.t.k.			
Zzp'ers in de cultuursector	30		

Voorwoord

Als ik deze inleiding schrijf is het half juni 2021. De stilte van de vorige lente en zomer lijkt definitief verleden tijd. Het wordt weer druk op straat, de files worden langer, podia, musea en bioscopen zijn weer (een beetje) open en de vragen die ons nu het meest bezig houden zijn: 'waar willen we als eerste heen' en 'moet ik nou wel of niet een sneltest doen?'

Dit Activiteitenverslag staat nagenoeg volledig in het teken van de coronacrisis. In de eerste plaats omdat Kunsten '92 als voorzitter en coördinator van de in allerijl opgerichte Taskforce Culturele en Creatieve Sector de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen om namens de meer dan 100 direct en indirect aangesloten branche- en beroepsorganisaties de spreekbuis en communicatiekanaal van de hele culturele en creatieve sector te zijn. Noodsteun was vrijwel onmiddellijk nodig en er is door de leden van de taskforce samen met ambtenaren, directeuren van brancheorganisaties en onderzoekers heel erg hard gewerkt om ervoor te zorgen dat verantwoorde protocollen, correcte SBI-codes en heldere feiten en cijfers daarvoor op tijd op tafel lagen.

Ik heb het als heel bijzonder ervaren dat wij, nu alweer meer dan een jaar met zo'n breed samenwerkingsverband, inclusief de hele erfgoedsector, makersorganisaties, evenementen en vrije producenten zo intensief en zo prettig hebben kunnen optrekken. En niet alles maar toch zoveel hebben bereikt. Het einde van de crisis lijkt in zicht en als de steunpakketten in de komende periode niet te snel worden afgebouwd, zullen veel instellingen en makers zich op kunnen maken voor een nieuw begin en hun poorten weer helemaal kunnen openen voor een dorstig publiek. Bijzondere producties, samenwerkingsverbanden en nieuwe platforms voor presentatie zijn, ook dankzij speciale regelingen, tot stand gekomen.

3

Voorwoord

En hoewel onwennig en soms onhandig – want vaak niet genoemd en gedenk het dvd'tje van Hugo de Jonge – was er een kabinet dat bereid was de culturele en creatieve sector de steun te bieden die nodig was. Wel hopen we dat de hoge prioriteit die de arbeidsmarkt in dit kabinet heeft, ook in het volgende kabinet terugkomt en dat de noden van de zzp'ers, makers en flexwerkers de aandacht en middelen krijgen die ze verdienen. En dat er in de toekomst met andere ogen gekeken zal worden naar deze sector. Want niet alleen de betekenis en de omvang van kunst en cultuur is in een ander daglicht komen te staan, de taskforce heeft ook de ogen geopend wat betreft de omvang en de breedte van deze sector: niet weg te denken uit de samenleving en het gaat iedereen aan. Ondanks de zware tijd die dit voor de cultuursector is en was, hoop ik dat we deze nieuwe waardering, als ook de vele nieuwe inzichten en samenwerkingsverbanden, kunnen vasthouden in de komende jaren en dat iedereen beseft dat we, net als de lucht die we inademen, niet zonder kunst en creativiteit kunnen leven.

Ik ben trots op dit alles en wil iedereen bedanken, collega's in de taskforce en op het bureau, bestuursleden, minister

van Engelshoven, medewerkers van het Ministerie van OCW, EZ en VWS, collega's van instellingen waar we nauw mee hebben samengewerkt, het taskforce 'regieteam' Jan Zoet, Jeroen Bartelse, Peter van den Bunder en Heleen Alberdingk Thijm. En in het bijzonder Mirjam Moll, directeur van de Museumvereniging en lid van het regieteam, die op 16 maart jl. plotseling is overleden. Zij was een inspirerende en drijvende kracht in onze regiegroep. Initiator van het rekenwerk dat de basis heeft gevormd voor de steunpakketten. Haar vrolijke, altijd opbouwende en opbeurende (telefoon) gesprekken missen wij nog iedere dag.

Speciaal dank ik al onze leden – zonder wie wij niet zouden bestaan – voor hun niet aflatende steun in het afgelopen jaar.

Marianne Versteegh,
Algemeen secretaris
Kunsten'92

Covid-19

2020 stond voor iedereen in Nederland in het teken van de coronacrisis. Op 12 maart kondigde het kabinet aan dat **'alle evenementen, bijeenkomsten met meer dan 100 personen in heel Nederland worden afgelast. Dat geldt ook voor publieke locaties zoals musea, concertzalen, theaters, etc'**.

De maatregelen gingen diezelfde dag om 18.00 uur in. Deze boodschap tijdens de persconferentie had veel afgelastingen van voorstellingen en bijeenkomsten tot gevolg en betekende voor vele culturele organisaties dat zij hun deuren moesten sluiten.

5

Taskforce culturele en creatieve sector

Direct nadat een motie in de Tweede Kamer voor steun aan de cultuursector was aangenomen, richtte Kunsten '92 een taskforce op met koepels uit de culturele en creatieve sector, om snel te kunnen schakelen en reageren op de snelle opeenvolgend aangekondigde maatregelen, en de sector zo goed mogelijk te kunnen vertegenwoordigen.

Naast het op zich nemen van de coördinatie en samenbrengen van de taskforce, streefde Kunsten '92 er naar haar achterban - de leden en de sector in het algemeen - via frequente en betrouwbare nieuwsbrieven zo goed mogelijk op de hoogte te houden van de verschillende beperkingen, maatregelen en steunpakketten. Ook werden

Covid-19

6

Taskforcelid Jeroen Bartelse is op 13 april 2020 te gast bij het televisieprogramma Dit is M, samen met Cornald Maas en Servé Hermans.

Voucherregeling: 'Bewaar je ticket, geniet later' een van de activiteiten van de taskforce.

Covid-19

bestaande samenwerkingsverbanden (zoals het Erfgoedplatform) opgeschaald, en nieuwe gespreksplatforms (zoals de Q&A: Quarantaine & Arts serie) in het leven geroepen, om zo goed mogelijk te luisteren naar verhalen uit het veld, van grote maar ook kleine partijen. Hierover later meer.

Doelstelling en samenstelling Taskforce culturele en creatieve sector

De taskforce beschrijft in samenspraak met de diverse partijen, bestuurders, Kamerleden en overheden de sectorspecifieke problematiek, inventariseert de financiële schade op de kortere en de langere termijn en ontwikkelt voorstellen voor de ondersteuning van de cultuursector. Het streven van de Taskforce is vanaf het begin geweest te zorgen dat de culturele sector duurzaam wordt houden, zodat na deze periode het publiek weer kan genieten van voorstellingen, musea, optredens en andere cultuuruitingen.

De taskforce richt zich op het gesubsidieerde en het ongesubsidieerde deel van de sector, en op individuen en instellingen/bedrijven. Daarnaast is een groot aantal brancheorganisaties, beroepsverenigingen en ondersteunende instellingen aangesloten. Door middel van wekelijkse overleggen,

met tussendoor dagelijks overleg tussen meerdere gefocuste werkgroepjes, blijft de taskforce zo goed mogelijk op de hoogte van ervaringen en vorderingen in het veld.

Deelnemende koepels zijn de Creatieve Coalitie, Federatie Creatieve Industrie, Federatie Cultuur, het Erfgoedplatform en Kunsten '92. Ook werden toegevoegd de VVTP (Vereniging Vrije Theater Producenten), de VVEM (Vereniging van Evenementenmakers), NAPA (audiovisuele producenten), de Federatie Auteursrechtbelangen, De Zaak Nu, ENCORE, Platform ACCT en de Popcoalitie. In de Taskforce culturele en creatieve sector is ook vertegenwoordigd de Alliantie van Evenementenbouwers. Omgekeerd neemt de taskforce deel aan deze evenementenalliantie.

In eerste maanden, van 12 maart tot en met 10 juli 2020, heeft Kunsten '92 een dagelijkse stavaza bijgehouden en alle berichten in de media over cultuur en corona verschenen op de site geplaatst. Vanaf september 2020 is alleen bijgehouden in welke artikelen de taskforce zelf wordt genoemd in de media.

7

Covid-19

Brieven en persberichten van de taskforce

Concreet heeft de Taskforce gedurende het jaar talloze brieven gestuurd aan ministers (en woordvoerders in de Tweede Kamer) van OCW, EZK, BZK, SZW en Financiën, om steun te bepleiten voor de gehele culturele en creatieve sector en om voorstellen te doen over de invulling en uitwerking van specifieke (cultuur) en generieke steunmaatregelen en -pakketten. Daarnaast zeer vele persberichten. Lees [HIER](#) alle brieven en persberichten van de taskforce

Initiatieven en pleidooien van de taskforce

- Overbruggings- en garantiefonds
- Voucherregeling: Bewaar je ticket, geniet later
- Uitbreiding van SBI-codes voor sectoren in de culturele en creatieve sector om in aanmerking te komen voor steun
- Inventarisatie knelpunten en maatregelen
- Inventarisatie schade Berekening van kostenderving (voor diverse perioden)
- Herstelplan
- Uitbreiding generieke steunpakketten (meer zzp'ers in aanmerking voor TOZO, etc)
- Zorgen dat steun aan instellingen ook de makers bereikt

- Gemeentelijke steun specifiek geormerkt voor cultuur
- Cultuuronderwijs in primair en secundair onderwijs tijdens coronacrisis laten doorgaan tijdens coronacrisis
- Voorwaarden voor doorwerken (contactberoepen) en opening (max aantallen en protocollen in culturele instellingen)

Resultaten

Het kabinet stelde in 2020 drie (algemene) generieke steunpakketten beschikbaar. De cultuursector kan hier (indien van toepassing) gebruik van maken.

Ook zijn er daarnaast twee specifieke steunpakketten voor de culturele en creatieve sector tot stand gekomen:

- op 15 april 2020 het eerste steunpakket van € 300 miljoen "Aanvullende ondersteuning voor culturele sector". De culturele sector was hiermee de eerste die sectorspecifieke steun ontving.
- op 28 augustus 2020 een tweede steunpakket van € 482 miljoen "Tweede steunpakket culturele en creatieve sector"
- In de uitbreiding van het derde generieke steunpakket dat op 27 oktober bekend is gemaakt is ook een bijdrage van €40 miljoen opgenomen voor de ondersteuning van commerciële culturele producenten.

Covid-19

- (Op 27 mei 2021 een verlenging van het specifieke steunpakket voor cultuur, voor een bedrag van € 95,5, waarvan een deel gefinancierd vanuit onderuitputting van eerdere steun).

Totale steun

Doel van het kabinet met de steunpakketten is werkgelegenheid behouden en inkomens beschermen. Naar schatting belooft de totale (in 2020 aangekondigde) noodsteun tot 1 juli 2021 circa € 1,5 miljard. Daarvan is meer dan de helft sectorspecifieke steun van de minister van OCW voor de culturele en creatieve sector in den brede: voor makers en organisaties - gesubsidieerd en ongesubsidieerd.

Totale schade

De Taskforce culturele en creatieve sector verwachtte eind 2020 dat de schade voor deze sector tot 1 juli 2021 tussen € 4 miljard en € 4,5 miljard bedraagt. De zorgen in de sector allerm minst zijn weggenomen, en de crisis zet zich ook in 2021 voort. De taskforce heeft voor de tweede helft van 2021 een gemis aan publieksinkomsten becijferd van € 787 miljoen. In het bijzonder waar het gaat om individuele makers en zzp'ers (in verschillende disciplines zoals podiumkunsten en beeldende kunst),

omdat de noodsteun velen van hen nog niet heeft bereikt en velen niet in aanmerking komen voor de Tozo. De Taskforce zet daarom haar werk ook in 2021 door.

Deze crisis heeft aangetoond dat de culturele en creatieve sector geen ornament is, maar net als de zorg en het onderwijs een fundament van de samenleving (zoals Ramsey Nasr dat treffend verwoordde in het televisieprogramma Buitenhof). Niet eerder werd zo unaniem en overtuigend door pers, publiek en politiek verklaard hoe groot de betekenis en waarde is van kunst en creativiteit voor economie, werkgelegenheid, toerisme, integratie, onderwijs, zorg en bovenal verbeelding en identiteit.

Covid-19

10

Webinars

Om de sector, het publiek en de politiek op de hoogte te houden van het werk en inzet van Kunsten '92 en de Taskforce werden meerdere webinars georganiseerd:

Woensdag 8 april 2020: De culturele en creatieve sector in coronatijd. Livestream vanuit Pakhuis de Zwijger. Georganiseerd in samenwerking met Federatie Creatieve Industrie.

Tijdens dit webinar, die nog maar drie

weken na de sluiting van het openbare leven plaatsvond, lichtte de taskforce toe waar men in zeer korte tijd op had gefocust, waaronder het in kaart brengen van de schade en het vormgeven van steun- en coulance maatregelen. De pers pikte het door taskforce voorzitter an Zoet genoemde schadebedrag direct op: "Ramp voltrekt zich in culturele wereld: verlies van 969 miljoen euro aan omzet" kopte de Volkskrant als eerste.

Het webinar is [HIER](#) terug te kijken.

Covid-19

Woensdag 13 mei 2020:

De periscoop – verkenningen voor de toekomst. Livestream vanuit Pakhuys de Zwijger. Georganiseerd in samenwerking met Federatie Creatieve Industrie.

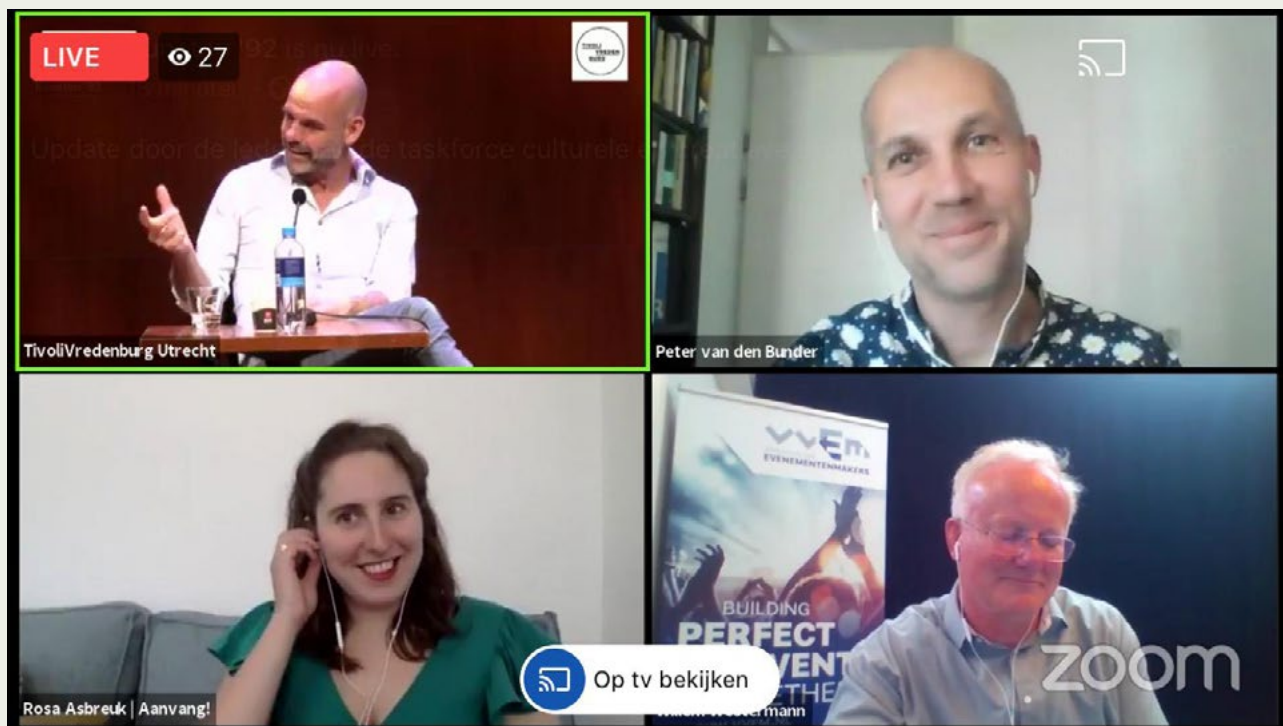
In deze livecast nam hoofdgast en bestuurslid Jeroen van Erp ons mee in wat volgens hem de uitdagingen van deze tijd zijn en hoe we samen kunnen werken aan een meer weerbare en toekomstbestendige sector. Deze tijd biedt de sector de uitgelezen kans om naar ons culturele veld te kijken en zaken ter discussie te stellen. Hoe herpakken we ons na de crisistijd? En wat hebben we daarvoor nodig? Lennart van der Meulen (directeur VPRO), Tinkebell (kunstenaar) en anderen gingen met Jeroen van Erp hierover in gesprek.

Het webinar is [HIER](#) terug te kijken.

11

Covid-19

12

Woensdag 24 juni 2020: Update door de taskforce culturele en creatieve sector.

Livestream vanuit TivoliVredenburg.

Georganiseerd door de taskforce.

Drie maanden na het begin van de crisis gaven leden van de taskforce een update. Wat was op dat moment de actuele problematiek in de sector? Welke steun was op dat moment nodig en wat is het perspectief? De stand van zaken werd toegelicht door onder meer Marianne Versteegh en Jan Zoet (Kunsten '92), Jeroen Bartelse (TivoliVredenburg), Peter van den Bunder (Kunstenbond), Willem Westermann (VVEM, en Alliantie voor Evenementenbouwers) en Mirjam Moll (Museumvereniging).

Het webinar is [HIER](#) terug te kijken.

Covid-19

NU Net binnen Algemeen Economie Sport Tech Media en Cultuur Achterklap

Taskforce wil dat subsidie niet meeweegt bij coronasteun cultuursector

22 september 2020 07:02
Laatste update: 22 september 2020 09:52

De taskforce culturele en creatieve sector vindt de manier waarop omzet wordt bepaald niet passend voor de coronasteun aan de culturele sector. Subsidie moet niet meetellen, schrijft de taskforce maandag in een brief aan het kabinet.

"Door het meetellen van subsidie als omzet worden instellingen beperkt in hun beroep op de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) en zijn medeoverheden terughoudend in noodsteun", aldus de uit ruim honderd belangenorganisaties uit de cultuursector bestaande taskforce.

Werkgevers krijgen via de NOW maximaal 90 procent van de loonkosten vergoed als ze als gevolg van de coronacrisis minimaal 20 procent omzetverlies verwachten.

"De regeling houdt in onvoldoende mate rekening met seizoensinvloeden", oordeelt de taskforce de NOW. "Evenmin houdt de regeling rekening met de daling van de auteursrechtinkomsten voor makers, onder meer door 30 à 40 procent verminderde afdracht van bijvoorbeeld horeca en podia. Juist deze

CREATIEVE INDUSTRIE

Cultuursector in crisis 1

De culturele en creatieve sector in coronatijd

Update onderhandelingen en maatregelen.

DEEL TWEET

Nog maar drie weken geleden sloten theaters, musea en bioscopen van de ene op de andere dag hun deuren. Festivals werden gecancelld, fotografen en popmusici hadden van de ene op de andere dag geen werk meer en architecten en ontwerpers vreesden voor hun toekomst. Minister Ingrid van Engelshoven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap nodigde vertegenwoordigers van de culturele en creatieve sector al op 16 maart bij zich uit op het ministerie en vroeg Kunsten '92 om met haar in gesprek te gaan over mogelijke maatregelen en tegemoetkomingen.

Het Parool

Culturele sector zegt dit jaar 2,6 miljard euro aan inkomsten mis te lopen

De culturele en creatieve sector loopt dit jaar tot 2,6 miljard euro aan publieks- en zakelijke inkomsten mis door de coronacrisis. Dat stelt de taskforce culturele en creatieve sector, die woensdag een brief aan de Tweede Kamer stuurt.

ANP/Het Parool 24 juni 2020, 9:41

13

Covid-19

Q & A || Quarantaine & Arts

Kunsten '92 organiseerde in samenwerking met en onder moderatie door algemeen bestuurslid Zippora Elders Q & A || Quarantaine & Arts: een multidisciplinair makersuur met Kunsten '92, de terugkerende uitwisseling van perspectieven en updates tijdens de

Coronacrisis. Op deze manier kwamen we in direct contact met uiteenlopende kunstenaars, om met hun input creatieve ideeën in de voorstellen voor steun en herstel integreren.

Erfgoedplatform tijdens corona

14

In samenwerking met de FIM (Federatie Instandhouding Monumenten) en Nederland Monumentenland organiseerde Kunsten '92 in de eerste maanden van de crisis wekelijks een bijeenkomst met het Erfgoedplatform van Kunsten '92. Het erfgoedveld kenmerkt zich door een grote verscheidenheid aan deelsectoren, van monumenten tot archieven, van immaterieel erfgoed tot archeologie, en van overheden tot steunpunten. Normaal gesproken komt het Erfgoedplatform enkele keren per jaar samen om de overkoepelende thema's die op dat moment spelen samen te bespreken. De wekelijkse bijeenkomsten van het Erfgoedplatform werden gebruikt

om expertise en ervaring te delen en gezamenlijk te werken aan urgente zaken in de periode van COVID-19. Zo werd er in samenwerking een **erfgoed-protocol** ontwikkeld, ter gebruik bij de heropening van erfgoedlocaties. Input vanuit dit platform werd doorgeschakeld naar de taskforce om mee te nemen in hun bijeenkomsten. Mede door deze inzet werd erfgoed prominent in de steunpakketten opgenomen.

Tweede Kamer

Cultuurnota 2021 - 2024

Tweede Kamerdebat 29 juni

In een BRIEF aan de Tweede Kamer betoogt Kunsten '92 dat de basisinfrastructuur (BIS) een belangrijk onderdeel is van een veel breder cultureel en creatief ecosysteem. Hierin is ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling, is de keten van productiecapaciteit en presentatie in balans en is een goed gespreid stelsel van culturele voorzieningen gegarandeerd. Het BIS-advies van de Raad voor Cultuur kan niet los worden gezien van de schade die de coronacrisis toebrengt aan dit ecosysteem. Met name instellingen die afhankelijk zijn van de markt zijn het meest getroffen door de crisis. Een belangrijke rol voor de overheid ligt in het overeind houden van de vitale culturele infrastructuur.

Tweede Kamerdebat 30 november

Tijdens het Begrotingsdebat Cultuur op 23 november 2020 in de Tweede Kamer stonden de Cultuurnota 2021 - 2024 en de Coronacrisis als belangrijkste onderwerpen op de agenda. In voorbereiding op dit debat hebben we in onze brief aan de Kamer onder

meer aandacht gevraagd voor knelpunten in ontwikkeling en begeleiding van jong talent. De tijdelijke oplossing die de minister voorstelt, moet een vervolg krijgen. Dit geldt ook voor beeldende kunst en de festivals. Ruimte voor invoering van de Fair Practice Code blijft een aandachtspunt. Een groot aantal organisaties uit de culturele en creatieve sector had een pleidooi aan de Kamer gestuurd.

De zorgen van de Kamerleden - waar het ging over de Cultuurnota 2021 - 2024 - richtten zich vooral op talentontwikkeling, met name over 2 positief beoordeelde maar niet gehonoreerde organisaties. En op bibliotheken, waarvan een deel met sluiting wordt bedreigd, en op het voortbestaan van de regeling Omscholing Dansers Nederland. De Kamer vroeg ook aandacht voor instellingen die bij het Fonds Cultuurparticipatie buiten de boot vallen, met name in de popsector. Lees HIER het verslag van dit debat.

15

Tweede Kamer

16

Tweede Kamer

Toekenningen Fonds Podiumkunsten

In augustus maakte Fonds Podiumkunsten de toekenning bekend voor de meerjarige subsidies aan culturele instellingen, over de subsidieperiode 2021 - 2024. Hier bleek dat vanwege bezuinigingen van € 8,6 miljoen op het budget van het FPK, instellingen die onlangs al van de Raad voor Cultuur een positief advies ontvingen, geen subsidie kregen.

Kunsten '92 vreesde, als gevolg van de kortingen op het budget, een ernstige vershraling van het aanbod, met wel 30% minder instellingen dan nu het geval is. Het totale aanbod aan voorstellingen op podia en festivals zou dan niet alleen af in aantal afnemen, maar ook vershralen in diversiteit, regionale spreiding, en genres. Vanaf 2019 voerden we samen met NAPK en leden van de Creatieve Coalitie (en in het bijzonder Platform Aanvang!) lobby voor het behoud van de € 8,6 miljoen binnen het budget van het Fonds, waar jonge en gevestigde makers met een eigen artistieke signatuur – zeker in tijden van crisis – van afhankelijk zijn.

Gesprek met cultuurwoordvoerders in ITA op 7 september

Tijdens het Nederlands Theater Festival organiseerden we het politieke debat 'Nederland maakt podiumkunsten, podiumkunsten maken Nederland' (<https://www.kunsten92.nl/activiteit/acties/7-september-gesprek-cultuurwoordvoerders/>). Hierin kwamen theatermakers aan het woord, en gingen we in gesprek met cultuur woordvoerders in de Tweede Kamer: Salima Belhaj (D66), Zohair El Yassini (VVD), Lodewijk Asscher (PvdA), Niels van den Berge (GroenLinks) en Peter Kwint (SP). Daarnaast werd ook vanuit de sector actie gevoerd, zoals de rode loper van theateraffiches (door de Creatieve Coalitie en Platform Aanvang!) en een Brandbrief (ondertekend door 2.500 mensen uit het culturele veld). Een totaal overzicht van de lobby is HIER terug te

17

Tweede Kamer

lezen. Deze lobby bleek een week later bij de presentatie van de Miljoenennota 2021 succesvol, toen de minister bekendmaakte dat het volledige bedrag van alle positief geadviseerde instellingen onder de zaaglijn bij het FPK wordt gehonoreerd en aan de begroting 2021-2024 wordt toegevoegd.

Cultuureducatie

Een breed samenwerkingsverband is gevormd met LKCA, Fonds Cultuurparticipatie, CJP, Cultuurconnectie en Kunsten '92. Met deze coalitie is in 2020 lobby gevoerd voor behoud van de MBO kaart, hetgeen is gelukt.

Daarnaast heeft Kunsten '92 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de gevolgen van de coronacrisis voor het cultuuronderwijs, ten behoeve van het Kamerdebat over corona en het primair en voortgezet onderwijs op 17 juni 2020.

“Het protocol van het RIVM of de po- en vo-raad zegt nergens dat een school geen culturele instelling, workshop of kunstenaar kan uitnodigen of bezoeken. In goed overleg is er dus heel veel mogelijk. Maar daarvoor moet de onderwijs-instelling ook de ruimte geven aan de CKV- en kunstvakdocenten om samen met de culturele sector tot een passende oplossing te komen. Juist nu de wereld zich op een schakelpunt in de geschiedenis bevindt als het gaat om de coronacrisis, om privacy, om racisme, om democratie, moet onderwijs duiding kunnen geven en is cultuuronderwijs daarin een belangrijke waarde om dat betekenisvol te doen.”, zo staat in de brief.

Tweede Kamer

Tweede Kamerverkiezingen 2021

Manifest: Nederland maakt cultuur, cultuur maakt Nederland

Culturele en creatieve sector | Kunsten '92 en de Federatie Creative Industrie presenteren in het voorjaar het manifest 'Nederland maakt cultuur, cultuur maakt Nederland'. Dit vormt de basis voor het gesprek met politici, bestuurders, en ambtenaren. De oproep luidt: investeer nu in onze culturele en creatieve sector. Voordat we straks opnieuw moeten beginnen.

Manifest: Erfgoedagenda 2021

Het Erfgoedplatform van Kunsten '92 stelde voor de verkiezingen de Erfgoedagenda 2021 samen, met aandacht voor een zestal grote thema's waar erfgoed een belangrijke rol bij speelt: Klimaat, Leefomgeving, Digitalisering, Ondernemerschap, Participatie, Inclusie. Erfgoed is het visitekaartje van Nederland, het cement in de samenleving, een hub voor internationale samenwerking en een niet te onderschatten economische factor.

MANIFEST #CCS21

Cultuur maakt Nederland

Onze culturele en creatieve sector is van wereldklasse. Versterkt ons innovatief vermogen. Draagt buitengewoon bij aan ons welzijn en onze welvaart. Aan de kwaliteit van ons onderwijs. En aan een gezonde democratie. De culturele en creatieve sector is van groot belang. Voor de toekomst van ons land. Investeer daarom *nu* in onze culturele en creatieve sector. Voordat we onze internationale koppositie kwijtraken en we *straks* opnieuw moeten beginnen.

Nederland maakt cultuur

Den Haag!
Sta op en investeer in onze culturele en creatieve sector!
En doe het nu!

#CCS21

ERFgoedPLATFORM

WAT WORDEN UW UITDAGINGEN VOOR DE NIEUWE REGERPERIODE?

COVID-19 zet de wereld op zijn kop. Nederland zag er letterlijk even anders uit, met stille straten en pleinen. Op weg naar een nieuwe realiteit gaan we in ons land opnieuw of verder aan de slag met dat waar we voor staan. Met alle onzekerheden over het nieuwe normaal, vragen we uw aandacht voor een zestal grote thema's waar erfgoed een belangrijke rol bij speelt. Erfgoed is het visitekaartje van Nederland, het cement in de samenleving, een hub voor internationale samenwerking en een niet te onderschatten economische factor. Het huidige erfgoedbeleid deugt en moet gehandhaafd blijven. Maar er zijn zorgen over een aantal toekomstige ontwikkelingen.

GEEF ERFgoed EEN PLEK IN UW VERKIEZINGSPROGRAMMA

- 1. Erfgoed & KLIMAAT**
De effecten van klimaatverandering zullen de komende jaren meer zichtbaar worden. Droogte, wateroverlast en bodemdaling zijn sluipmoordenaars voor groen en monumentaal erfgoed. Maar het behoud van dit erfgoed moet gehandhaafd worden in kennis over en aanpak van funderingsproblematiek. De effecten van droogte, water en extreme weersomstandigheden hebben effect op de duurzaamheid en veiligheid van ons erfgoed en het archeologisch bodemerfgoed. Maar ook voor kunst en cultuur: historische cultuurplaatsen in ons land. De erfgoedsector kan met verhalen en objecten inspiratie bieden aan hedendaagse en toekomstige uitdagingen zoals het klimaat. Als sector van de culturele duurzaamheid zetten we Perspectief naar Plek, Plan en Profijt. Wij vragen u om te investeren in kennisontwikkeling en budget te reserveren voor ondersteunende maatregelen voor eigenaren. Dit kan door het reserveren van budget voor een programma Erfgoed en Klimaat.
- 2. Erfgoed & LEEFOMGEVING**
De druk op de ruimte blijft ook de komende jaren groot. Er zijn meer woningen nodig, onze infrastructuur blijft groeien en de energietransitie vraagt ruimte voor zonnepanelen, windturbines, heliostations en hoogspanningslijnen. Wereldwijd is niet nieuw, de schaal en het tempo wel. Goede ontwerpers gebruiken erfgoed als randvoorwaarde en inspiratiebron voor de nieuwe opgaven. De verbouwing van een historische stad of gewoontes tot woon- en werkplek is nu eerder regel dan uitzondering. Maar dat gaat niet vanzelf. Hoe behouden we de toekomst de potentie en inspiratie die onze kanalen en historische cultuurplaatsen, landschappen, beschermde steden en dorpskernen, archeologisch en agrarisch erfgoed en middeleeuws erfgoed? Hoe zorgen we voor dat een nieuw landschap met woonwonen en distributiecentra logisch verbonden is met de periferie van ons erfgoed? Een programma voor Erfgoed en Leefomgeving kan zorgen voor meer draagvlak bij burgers, die straks een rol krijgen in de geheel nieuwe besluitvormingsprocessen van de Omgevingswet. Duurzaamheid en leefbaarheid, te combineren in, rond en met ons erfgoed dat is de uitdaging voor de toekomst.
- 3. Erfgoed & DIGITALISERING**
COVID-19 heeft ons laten zien wat het belang is van digitalisering als we niet de straat op mogen. Nederland doet het op een deel van dit terrein goed: in verwerking met Europese landen loopt Nederland voorop in hoeveelheid en kwaliteit van gedigitaliseerde collecties en de samenwerking op dat terrein. Mede door de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed wordt Nederland internationaal gezien als een land dat op dit gebied zoekt naar beste partners Nederland als collega's op voor kennisuitwisseling. De uitdaging voor de komende jaren ligt in de komende jaren vooral op versterking van het digitaal erfgoed over de fysieke collecties en landschappen naar om online verhalen te vertellen die op fysiek niveau niet mogelijk zijn. De waarde daarvan is in de afgelopen maanden reeds duidelijk aangetoond. Een investeringsbudget erfgoed en digitalisering kan worden ingezet om voor de erfgoedsector een ideale balans te vinden tussen offline en online activiteiten voor het publiek en te investeren in de noodzakelijke deskundigheidsoverdracht die daarvoor bij de erfgoedinstellingen noodzakelijk is. Hierbij is de erfgoedsector beter in staat om voor de mensen van Nederland het beste van de fysieke verhalen beter te vertellen en inclusieve verhalen te vertellen. Daarnaast behoudt het Nederlandse erfgoed het karakter van internationale voorbeeldfunctie en blijft het Europees verband een belangrijke en relevante plek. Investering in innovatieve digitale technieken als kunstmatige intelligentie en 3D-digitalisering schept mogelijkheden voor beter beheer, behoud en monitoring van het erfgoed en het waarborgen van kwaliteit en veiligheidsstandaarden. —>

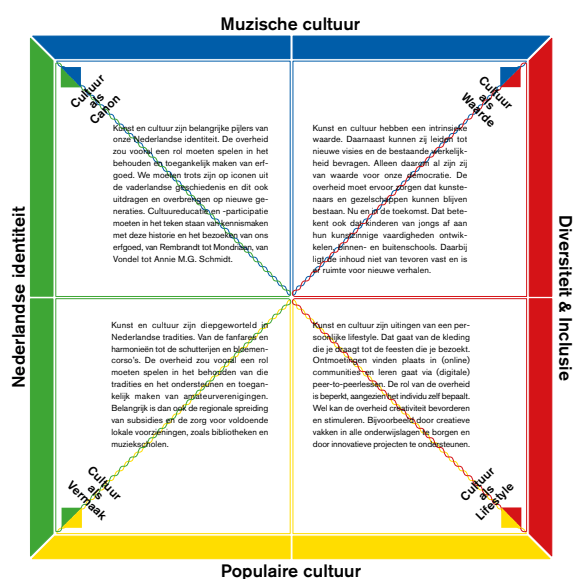
Tweede Kamer

Zet Cultuur op de Agenda

Cultuureducatie en -participatie zijn van belang, daarover zijn bijna alle politieke partijen het eens. Maar woensdag 17 maart 2021 valt er wat te kiezen! Gebruik deze handreiking om in uw verkiezingsprogramma te laten zien waar u als politieke partij voor staat als het aankomt op cultuur, want ook daar valt iets te kiezen.

Hoe werkt deze handreiking?

Hieronder vindt u vier verschillende opvattingen over cultuureducatie en -participatie. U kunt deze opvattingen gebruiken om in uw verkiezingsprogramma te laten zien wat uw eigen opvatting is. Op de achterkant vindt u concrete ambities met daarbij aangegeven of ze goed, een beetje, of niet zo goed passen bij de onderstaande opvattingen.

Zet Cultuur op de Agenda

pagina 1/2

Manifest: Zet Cultuur op de Agenda

Samen met LKCA werkten we in aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen aan specifieke input voor cultuur-educatie en -participatie in de verkiezingsprogramma's. Onder het motto 'Zet Cultuur op de Agenda', kwam hier onder andere het pamflet 'Zet Cultuur op de Agenda'. Deze werd in het voorjaar door LKCA gestuurd aan de partijen ter inspiratie voor hun verkiezingsprogramma's.

 Input verkiezingsprogramma Input en inspiratie voor cultuureducatie en -participatie in de verkiezingsprogramma's.	Artikel Hoe kunnen we het cultuurbelief vernieuwen zodat cultuur écht voor iedereen is? Opening van het debat.
 Podcast Twee gesprekken met experts over mogelijke beleidsvernieuwingen.	 Sofasessie Met wetenschappelijke bureaus van politieke partijen in gesprek over de waarde van cultuuronderwijs en -participatie.
 Cultuurdebat Welke ambities hebben de politieke partijen voor cultuureducatie en -participatie? Volg het politieke debat online op 12 november 2020.	 Analyse verkiezingsprogramma's Wat zijn de plannen voor cultuureducatie en -participatie in de verkiezingsprogramma's?
 Handreiking Breed gedragen advies aan de onderhandelende partijen voor een nieuwe regeringscoalitie, de cultuurminister en de Raad voor Cultuur.	 De verkiezingen 15, 16 en 17 maart 2021: stem vóór cultuur

20

Tweede Kamer

21

Verkiezingsdebat op 12 november

LKCA organiseerde in samenwerking met het Fonds voor Cultuurparticipatie, de Boekmanstichting en Kunsten '92 een debat 'Zet cultuur op de agenda', over cultuureducatie en cultuurparticipatie in de conceptverkiezingsprogramma's van de verschillende partijen. Daarover gingen politici van CDA, ChristenUnie, D66, GroenLinks, PvdD, SP en VVD met elkaar op 12 november 2020 in debat onder leiding van Roderik van Grieken (Nederlands Debat Instituut). Het debat gaf de politieke partijen de mogelijkheid om zich helder

uit te spreken over hun ambities voor cultuureducatie en cultuurparticipatie - ook voor de langere termijn, en hoe ze dezen zouden vormgeven. Dit was tevens ook het eerste verkiezingsdebat, waarin kijkers aan de hand van de gegeven antwoorden alvast na konden gaan denken over hun stem in 2021.

Erfgoed

Erfgoedplatform

Het samenwerkingsverband van het Erfgoedplatform van Kunsten '92 is heel actief geweest, met name ook in de eerste maanden van de Coronacrisis (zie ook hoofdstuk 1. COVID-19), en in het opstellen van de Erfgoedagenda voor de Tweede Kamerverkiezingen (zie hoofdstuk 2. Belangenbehartiging, Tweede Kamerverkiezingen).

Daarnaast heeft het Erfgoedplatform aandacht besteed aan de omgang met **vrijwilligers**, die in deze sector talrijk en van onmisbare waarde zijn.

Ook worden **Europese en internationale voorbeelden** verzameld, die tot inspiratie kunnen dienen voor het Nederlandse erfgoedbeleid.

22

BNG Bank Erfgoedprijs

Sinds 2010 wordt op initiatief van het Erfgoedplatform van Kunsten '92 een nationale prijs toegekend aan de gemeente met het beste erfgoedbeleid: de BNG Bank Erfgoedprijs. De gemeente Rheden won in 2019, en is daarom gastgemeente voor de prijsuitreiking van editie 2020.

De prijs is een stimulans voor uitstekend erfgoedbeleid. In de afgelopen jaren is gebleken is dat ook andere gemeenten worden geïnspireerd en aangemoedigd door de innovatieve voorbeelden die genomineerden en winnaars hebben gesteld. De jury heeft onderzocht hoe de

Erfgoed

genomineerden omgaan met hun erfgoed in brede zin: met de gebouwde monumenten, archeologie, museale collecties en archieven, maar ook historisch landschap, mobiel en immaterieel erfgoed. Elementen als participatie, communicatie en innovatie in het erfgoedbeleid, maar ook draagvlak in de samenleving en integratie van erfgoed in het totale beleid van de gemeente, vormen onderdeel van de beoordeling.

De uitreiking van de BNG Bank Erfgoedprijs is in 2020 in vereenvoudigde coronavorm (zonder symposium en excursies) uitgevoerd. Op 23 september 2020 werd op Landgoed Middachten in de gemeente Rheden (de winnaar van 2019) nam de Gemeente Noordenveld de BNG Bank Erfgoedprijs 2020 in ontvangst.

De jury wees Noordenveld aan als winnaar, omdat deze gemeente zich een voorbeeld toont voor andere gemeenten. In de hechte samenleving bestaat veel kennis, interesse en liefde voor de lokale geschiedenis en voor het erfgoed. De gemeente ondersteunt met veel enthousiasme de talrijke initiatieven van bewoners en vrijwilligers. En het deskundige erfgoedteam van de gemeente zet zich met grote zorgvuldigheid en betrokkenheid in voor de goed bewaarde historische

omgeving. De jaarlijks grote stroom aan geïnteresseerden uit binnen- en buitenland is daar het bewijs van. Noordenveld ontving, behalve de lof van de jury, een oorkonde en een geldprijs van € 25.000, beschikbaar gesteld door hoofdsponsor BNG Cultuurfonds. Het juryrapport is HIER terug te lezen.

Ook werd er dit jaar wederom enthousiast gestemd voor de Publieksprijs, bestaande uit de eer en een aandenken. Met ruim 2.500 van de 4.500 stemmen won de gemeente Appingedam de Publieksprijs 2020.

De volgende prijs zal in 2022 worden uitgereikt vanwege de vertraging die de selectieprocedure door corona heeft opgelopen.

Symposium 'Verbindend Verleden'

Als winnaar van de BNG Bank Erfgoedprijs 2019 was de gemeente Rheden gestart met de organisatie van het symposium 'Verbindend Verleden', dat voorafgaand aan de uitreiking plaats zou vinden. Vanwege de coronamaatregelen werd de keuze gemaakt om het symposium - met excursies, presentaties en workshops - uit te stellen tot 2021.

Erfgoed

Met de klok mee: de juryleden van de BNG Bank
Erfgoedprijs, burgemeester Klaas Smid van Noordenveld
neemt de prijs in ontvangst, winnaar en genomineerden bij
de uitreiking op Landgoed Middachten
Foto's: Adinda van Wely

24

Europa

Europaplatform

In 2020 werd ook het werk van het Europaplatform verder voortgezet, met ondersteuning van stagiaire Nina Scholtens. Een brede groep van in totaal 17 organisaties kwam twee keer samen. Het kernteam, waaronder het European

Cultural Foundation, DutchCulture, en Culture Action Europe, kwam maandelijks samen om te reageren op nieuws en ontwikkelingen vanuit Brussel, die van steeds groter belang zijn voor de Nederlandse culturele en creatieve sector.

25

Acties en brieven

Op 20 en 21 februari vergaderden de Europese regeringsleiders in een extra bijeenkomst van de Europese Raad over de meerjarenbegroting van de Europese Unie voor de periode 2021-2027. In dat kader stuurde het Europaplatform een oproep aan de Nederlandse regering om de voorgestelde budgetverhoging van de EU voor het programma Creative Europe te steunen. Lees HIER de brief, die toelicht waarom dit belangrijk is voor Nederland

en waarom cultuur in Europa de steun van het kabinet verdient.

Tijdens de coronacrisis hield het Europaplatform ook bij hoe Nederlandse culturele organisaties met Europese projecten worden geraakt door corona, bijvoorbeeld vanwege reisbeperkingen en wegvallende subsidies. Het Europaplatform zette zich daarom in om Europese financiering voor cultuur ook voor Nederland beschikbaar te maken, onder

Europa

andere op 18 mei door een brief aan de ministers Blok, Kaag en van Engelshoven.

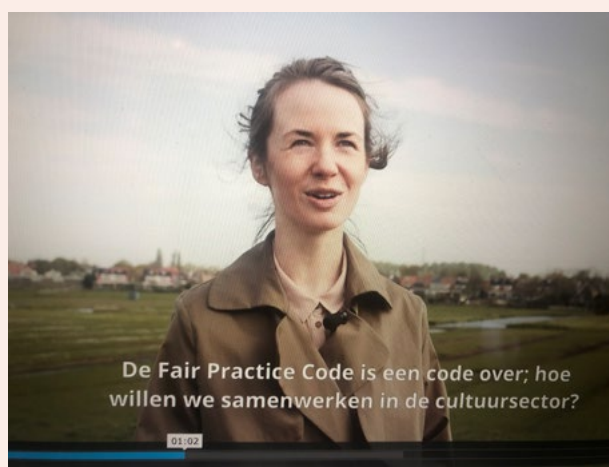
Hierin werd onder meer gepleit voor een sterk Creative Europe programma en navenant budget.

En in een brief op 14 oktober deed het platform een oproep aan de ministers Wiebes en van Engelshoven om tenminste 2% van het Europese herstelfonds voor de culturele en creatieve sector te reserveren. Hiermee sloot het platform zich aan bij de Cultural Deal for Europe: een oproep vanuit de European Cultural Foundation, Culture Action Europe en Europa Nostra om cultuur een centrale plek te geven in de post-pandemische toekomst van de EU.

Fair Practice Code

Kunsten '92 is hoeder van de Fair Practice Code, samen met een strategische denktank, waar nu ook Sjoerd Feitsma, Platform ACCT, bij is aangesloten. Onder leiding van Pien van Gemert wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de code en aan werksessies. Met ingang van het volgende cultuurplan is de Fair Practice Code een subsidievoorwaarde. We hebben nu gesprekken met Rijk, provincies, gemeenten en de fondsen hoe fair practice terugkomt in toekomstige regelingen en in de monitorgesprekken. Wij zien elke keer weer dat er in het veld veel animo is om te werken met de code, ook al is niet iedere organisatie daartoe uitgerust. We halen uit onderzoek, presentaties en werksessies op wat de issues zijn, wat de belemmeringen zijn en waar de kansen liggen om het werken met de code te implementeren in de gehele sector. De uitvoering van de Arbeidsmarktagenda werd vanaf 1 januari 2020 overgenomen door Platform ACCT.

27

Fair Practice Code

Debat in de Tweede Kamer over de Fair Practice Code

Het debat in de Tweede Kamer over het rapport Meerkosten van de Fair Practice Code vond op 4 maart plaats. Voorafgaand daaraan, op 19 februari, stuurde de minister van OCW een rapport naar de Tweede Kamer, voortkomend uit de motie Asscher

(begrotingsdebat 18 november 2019) die de minister opdroeg om inzicht te verkrijgen in de daadwerkelijke kosten van implementatie van de Fair Practice Code in de gehele culturele sector.

Coronacrisis

28

De crisis maakte de noodzaak van de Fair Practice Code alleen maar duidelijker. Binnen de eerste weken legde de crisis de grootste zwakte van onze sector genadeloos bloot: de kwetsbare positie van de vele zzp'ers en flexwerkers. Toen veel werk stil kwam te vallen in onze sector, maakten opdrachtgevers en -nemers, werkgevers en -nemers afspraken met elkaar hoe in deze coronacrisistijd samen te werken. Bij het maken van deze afspraken kan ook nu de Fair Practice Code een goed handvat bieden. De Online Quickscan van de Fair Practice Code is dit jaar aangevuld

met tips en links die relevant zijn in de huidige situatie.

Juist tijdens de crisis zijn de vijf waarden van de code goede handvatten. Het blijkt meer dan ooit belangrijk om bij het ontwerp van de toekomst de 5 waarden van de code bij de hand te houden: solidariteit, duurzaamheid, diversiteit, transparantie en vertrouwen. De komende jaren wordt gewerkt aan hoe deze te concretiseren, en aan het maken van nieuwe kenniskringen binnen de sector. De stip op de horizon is nog steeds 2025, het jaar waar het Fair Practice echt het nieuwe normaal zou moeten zijn.

Fair Practice Code

Concretisering

Belangrijk blijft bewustwording en reflectie, maar ook is er nu een grote behoefte aan concretisering: hoe pas ik de code praktisch toe in mijn werk? De presentaties die gepland stonden om de bewustwording te vergroten, zoals bij o.a. de Museumvereniging, NFF Extended in Eye, Fontys in Tilburg en LinC in Utrecht werden helaas afgelast, maar in de plaats hiervan werden online nieuwe momenten ingepland en vormgegeven. Zo maakte Platform ACCT i.s.m. My Daily Shot of Culture als alternatief voor de Werkconferentie ook een aantal filmpjes, waarin onder andere ook verder wordt ingegaan op het werken met de Fair Practice Code. Ook sprak Adinda van Wely van Kunsten '92 bij een panelgesprek van No Man's Land over het belang van de code.

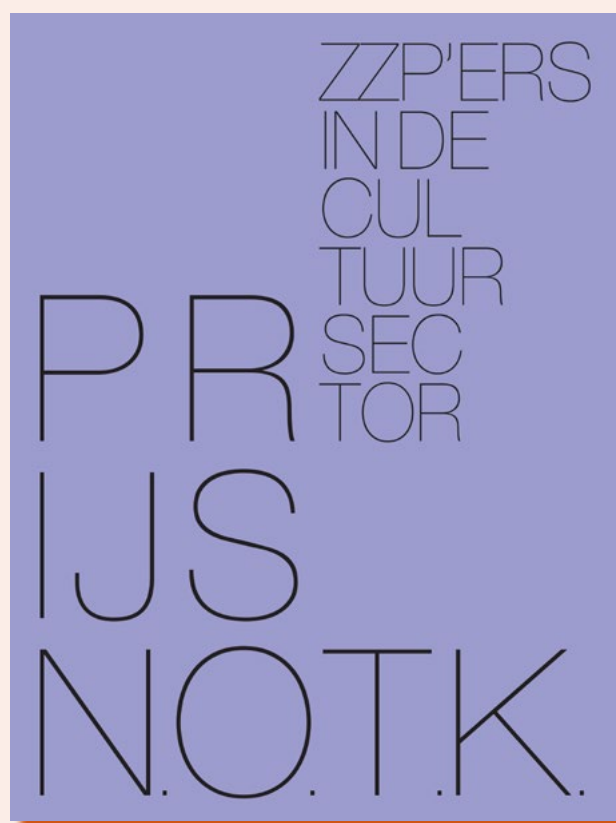
Ook werden er een reeks van acht nieuwe interviews om te laten zien hoe in de praktijk wordt omgegaan met de code, en hoe het van toepassing blijkt op zowel de praktijk van kunstenaars als beleidsvorming van gemeenten. De interviews zijn terug te lezen op de [website van de Fair Practice Code](#).

Fair Practice Code

Publicatie Prijs n.o.t.k. | Zzp'ers in de cultuursector

In de eerste week van 2020 kwam naar buiten dat Nederland voor het eerst in de geschiedenis meer dan 2 miljoen bedrijven telt – het overgrote deel eenmanszaken. Nederland scoort met 12,2% zzp'ers in de hele beroepsbevolking boven het Europese gemiddelde en de groei van het aantal zelfstandigen vlakt nog lang niet af. En in de culturele sector is het aandeel zzp'ers al helemaal hoog: 72% volgens een SEO-rapport uit 2018. Dat heeft te maken met de aard van de sector waarin autonoom werk en tijdelijke aanstellingen zeer gebruikelijk zijn. Maar overheidsingrijpen heeft gezorgd voor een enorme groei de afgelopen twintig jaar, met uitwassen tot gevolg. De vraag is of nieuwe regelingen het tij kunnen keren.

Kunsten '92 wijdde in haar publicatie **Prijs n.o.t.k. | Zzp'ers in de cultuursector**, die in januari 2020 verscheen, aan deze trend. Hoe is deze situatie ontstaan? Welke wetten en ontwikkelingen, zowel politiek als economisch, hebben gezorgd voor

30

die explosie aan zzp'ers? En waarom zijn er juist in de culturele en creatieve sector zoveel zelfstandigen? Wat betekent dit voor de individuele praktijk? Lees hier de publicatie.

Samenwerking & Verbinding

Ook op tal van andere, in dit verslag nog niet genoemde, onderwerpen hebben we in 2020 samengewerkt met vele partijen uit het culturele veld. Een greep:

Nationale Dialoog Bouwcultuur

Nederland is in transitie: duurzaamheid, woningbouw, infrastructuur, herbestemming etc. Wat is de rol van de culturele en creatieve sector in al deze ruimtelijke ontwikkelingen? Kunsten '92 en de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit riepen in 2019 met de campagne Fiks Nederland op om deze grote verbouwing te beschouwen als een culturele daad, waarmee we Nederland nog mooier maken.

In vervolg daarop organiseerde Kunsten '92 in samenwerking met Federatie Ruimtelijke Kwaliteit op 5 maart de Nationale Dialoog Bouwcultuur, op de voormalige Vliegbasis Soesterberg. Een dag vol perspectiefwisseling en dialoog. Ambitie van dit congres was om de verbinding tussen bouwwereld, Binnenlandse Zaken en de culturele en creatieve sector te versterken. Het was een bijzonder congres, met zowel mensen uit bouwwereld als uit

de culturele creatieve sector. DG's van BZK en OCW zaten in het panel. Een week daarna begon de lockdown, maar het gesprek is doorgegaan. Het onderwerp is ook in ontwikkeling bij OCW: aanvankelijk viel het onder erfgoed, maar nu is het Actieprogramma Ruimtelijk Ontwerp (ARO) terug naar creatieve sector om de artistieke en esthetische benadering een plek te geven. Dit wordt gestuurd door de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit. Het is een positieve ontwikkeling, waardoor de culturele en creatieve sector een sterke positie krijgt in de ruimtelijke ordening. Bekijk HIER het verslag van de bijeenkomst.

31

Samenwerking & Verbinding

Met de klok mee: Secret Operation 610 door RAAAF |
Studio Frank Havermans bij Park Vliegbasis Soesterberg;
workshops tijdens de bijeenkomst; Natasja van den
Bergh, Marijke van Hees en Floris Alkemade op podium.
Foto's: Bram Petraeus

Samenwerking & Verbinding

Beeldende kunst | BKNL

Kunsten '92 participeert ook in het platform BKNL, gefaciliteerd door het Mondriaan Fonds. Alle brancheorganisaties en makersorganisaties in de beeldende kunst (inclusief de Museumvereniging, kunstbeurzen en De Zaak Nu) zijn aangesloten. Uiteraard is de inkomenspositie van kunstenaars urgent. Ook de lobby voor de aanzuivering van tekorten (zoals dat ook is gebeurd bij de podiumkunsten) is daarbij

een belangrijk onderwerp, met name voor presentatieinstellingen. BKNL is een heel mooi voorbeeld van een ketenoverleg, en heeft een belangrijke functie ook voor informatie-uitwisseling en versterking van het netwerk. Met de ontwikkeling van de honorariumrichtlijn heeft BKNL een belangrijke impuls gegeven aan het draagvlak voor de Fair Practice Code.

33

Podiumkunsten | Solidariteitsavond

Op 2 maart organiseerde Platform Aanvang! een Solidariteitsavond in ITA. Deze avond 'vierde' de pluriforme podiumkunsten met verschillende sprekers en acts en bijdragen van onder andere belangenverenigingen Kunsten '92, De Kunstenbond en NAPK.

Samenwerking & Verbinding

KUNSTEN2030

In Kunsten '92 is in 2020 gestart met de voorbereidingen voor het project KUNSTEN2030, een verkenning naar een duurzame en robuuste culturele en creatieve sector. In de afgelopen jaren heeft Kunsten '92 hierover al veel gesprekken en bijeenkomsten georganiseerd. Het momentum om dit projectmatig en professioneel aan te pakken werd gevormd door enerzijds de coronacrisis, die de onderliggende mechanismen van de cultuursector meer dan ooit blootlegde. Anderzijds stonden de verkiezingen voor de Tweede Kamer van maart 2021 voor de deur. En ten derde ging de cultuurnotaperiode 2021 - 2024 bijna van start, waardoor mogelijke voorstellen nog op tijd zouden zijn voor de periode 2025 - 2028. De centrale vragen in deze reflectie zijn of dit het stelsel

is dat de culturele en creatieve sector het best laat floreren, en hoe een duurzaam en robuust stelsel eruitziet. In 2020 zijn de contouren van de aanpak (proces, samenstelling groepen etc.) uitgewerkt. Hierdoor kon KUNSTEN2030 in februari 2021 van start gaan.

Leden

Algemene ledenvergaderingen

9 juli 2020 per Zoom

Deze korte ledenvergadering per Zoom had vooral als doel om de Jaarrekening 2019 door de leden te laten goedkeuren. De statutaire termijn om dit binnen het eerste halfjaar van het erop volgende jaar te doen, werd met 9 dagen overschreden. Tijdens de ALV gaf voorzitter Jan Zoet een korte toelichting op de werkzaamheden en resultaten van de Taskforce culturele en creatieve sector.

17 november 2020 als webinar vanuit Pakhuis de Zwijger

Algemene ledenvergadering, met op de agenda naast Verenigingszaken (Verslag en Financiën) ook een gesprek met de leden over: Coronacrisis en stavaza Taskforce; Tweede Kamerdebat cultuur 23 november 2020; Tweede Kamerverkiezingen 2021; en Verkenning cultuurstelsel door Kunsten '92 (later omgedoopt tot KUNSTEN2030).

35

Leden

Nieuwe leden en opzeggingen

Opzeggingen per 2020

Kennisland

Haags Historisch Museum

Cobra Museum

Deventer Schouwburg

Bekijk het volledige ledenbestand van Kunsten '92.

Nieuwe leden per 2020

Theater Orpheus

Haags Theaterhuis

Kunstmin

Project Wildeman

VVTP

Restauratoren NL

Opera 2Day

Het Cultuurgebouw

Nederlands Filmtheater Overleg

Rudolphi

Chassé

VTTE

Delft Fringe Festival

Cultuurbedrijf Noordoostpolder

Rietveld Academie

Oorkaan

Tomoko Mukaiyama Foundation

Barok Opera Amsterdam

Vereniging voor Freelance Event
professionals

St. Nieuw Vocaal Amsterdam

36

Leden

Vriendenproef

In mei startten we met een proef voor Vrienden om zich aan ons te verbinden: voor ons goed om een vinger aan de pols houden bij publiek, werkenden in de culturele of aanverwante sectoren, makers, zzp'ers, beleidsmakers. Tijdens deze proef konden individuen zich gratis verbinden aan Kunsten '92. De proef is opgezet omdat de sector er sinds de oprichting van Kunsten '92 er anders uit is gaan zien, zo is 60% van iedereen die werkzaam is in de culturele en creatieve sector zzp'er, en bestaan veel meer hybride, niet-gesubsidieerde organisaties. Vrienden worden uitgenodigd om mee te doen aan onze activiteiten, en om met ons en met elkaar in gesprek te zijn. Ze zijn echter geen formeel lid van de vereniging en hebben geen stemrecht.

Uit onlinebijeenkomsten en enquêtes bleek dat er veel interesse was om aangesloten te zijn bij onze vereniging, om mee te praten over actuele thema's, maar als vorm om steun voor ons werk te betuigen. Met de uitkomsten van de proef wordt in 2021 formeel gestart met deze vorm van verbinding. We hechten er waarde aan dat het voor iedereen mogelijk is zich aan te sluiten en ons werk te steunen: daarom is besloten het mogelijk te maken om de jaarlijkse contributie naar eigen inzicht te bepalen.

Bestuur & Kantoor

Bestuur

Kunsten '92 heeft een breed samengesteld bestuur met directeuren en kunstenaars uit verschillende disciplines. Bestuursleden hebben zitting in het bestuur op persoonlijke titel. Bestuursleden zijn behalve bij hun eigen sector ook betrokken bij de ontwikkelingen in de gehele culturele sector en hebben een goed netwerk binnen de lokale en landelijke politiek.

Het Dagelijks Bestuur vergadert over organisatorische en financiële zaken. Het Algemeen Bestuur komt vijf keer per jaar bijeen en is verantwoordelijk voor de inhoudelijke koers van de Vereniging. Bestuursleden hebben regelmatig zitting in werkgroepen en projecten van Kunsten '92. In de bestuurssamenstelling hebben zich in 2020 geen wijzigingen t.o.v. 2019 voorgedaan.

Dagelijks Bestuur

Jan Zoet – voorzitter – algemeen directeur

Zuiderstrandtheater en Amare

Joachim Fleury – penningmeester – partner

Clifford Chance; voorzitter Napk

Els van der Plas – zakelijk directeur

Bonnefanten Museum

Walter Groenen – directeur CJP

Algemeen Bestuur

Bestaat uit Dagelijks Bestuur plus:

Anne Breure – theatermaker

Peter van den Bunder – belangenbehartiger
Kunstenbond

Zippora Elders – directeur/hoofdcurator
Kunstfort bij Vijfhuizen en Cocurator
sonsbeek20->24

Jeroen van Erp – strateeg Fabrique en
hoogleraar Concept Design TU Delft

Sandra den Hamer – directeur EYE
Filmmuseum

Imara Limon – curator Amsterdam Museum

Meta Knol – directeur Leiden European City
of Science 2022

Marlo Reeders – directeur Nationale
Monumentenorganisatie

Naomi Velissariou – kunstenaar

Willem van Zeeland – hoofdredacteur
Media VPRO

De nevenfuncties van bestuursleden staan
op de [website van Kunsten '92](#) vermeld.

Bestuur & Kantoor

Kantoor

In 2020 werden de werkzaamheden uitgevoerd door een algemeen secretaris, Marianne Versteegh, een zakelijk leider/projectleider, Heleen Alberdingk Thijm, en vanaf 1 februari een medewerker netwerk en beleid (en sinds 1 september ook erfgoed), Leanne Hoogwaerts. Tot en met 31 augustus was een medewerker erfgoed,

Adinda van Wely, in dienst. Voor het project Fair Practice Code werkte, net als in 2019, een projectcoördinator op zzp-basis, Pien van Gemert. Vanaf 13 maart 2020 hebben alle medewerkers voornamelijk vanuit huis gewerkt. Af en toe werd op kantoor gewerkt, maar dan in zeer kleine bezetting (1 of 2 personen) en met voldoende afstand.

Codes

39

Kunsten '92 onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code. In voorgaande jaren zocht Kunsten '92 nog naar de concrete toepassing van de verschillende codes, maar nu maken deze steeds meer

onderdeel uit van onze dagelijkse praktijk. De codes dienen nu niet meer vooral als check achteraf, maar vormen vooraf, voordat een project of initiatief start, een natuurlijk onderdeel van de besluitvorming.

Communicatie

In het jaar 2020 heeft Kunsten '92 59 Nieuwsberichten gestuurd en is daarnaast zeer actief geweest op Twitter, LinkedIn, Facebook en Instagram.

Kunsten '92

Vereniging voor kunst,
cultuur en erfgoed

Herengracht 62

1015 BP Amsterdam

T 020 42 20 322

www.kunsten92.nl

info@kunsten92.nl

[Twitter: @Kunsten92](https://twitter.com/Kunsten92)

[Facebook](#)

[LinkedIn](#)

[Instagram](#)

40

Ontwerp

www.studio026.nl

Kunsten '92 is de belangenvereniging voor kunst, cultuur, erfgoed en de creatieve sector, met 400 leden uit alle disciplines. Kunsten '92 wil met een gezamenlijke stem het maatschappelijke en politieke klimaat voor kunst en cultuur in Nederland verbeteren.